

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

Opracowania
sygnalne

IV KWARTAŁ 2008 R.

Marzec 2009

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Kwartalny cykl badania pozwala na bieżąco gromadzić ważne informacje o zmianach na rynku pracy, a więc o liczbie ludności pracującej, bezrobotnej i biernej zawodowo.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) określone jest w statystyce międzynarodowej jako Labour Force Survey (LFS). Przeprowadza się je co kwartał zgodnie z metodologią opracowaną przez Międzynarodową Organizację Pracy (International Labour Organisation). W Polsce podstawą prawną badania jest ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (DzU z 1995 r. nr 88, poz. 439 z późniejszymi zmianami).

Ludność aktywna i bierna zawodowo w IV kwartale 2008 r.

Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Bezrobotni według BAEL są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

W IV kwartale 2008 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie podkarpackim, według danych BAEL, liczyła 964 tys. osób, a biernych zawodowo 764 tys. osób.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - a) dłuższym niż 3 miesiące,
 - b) do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Wśród ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej **aktywni zawodowo** stanowili 55,8%, a **bierni zawodowo** – 44,2%. Odsetek aktywnych zawodowo zwiększył się w stosunku do IV kwartału 2007 r. (o 0,3 pkt.), natomiast w porównaniu do okresu poprzedniego pozostał na tym samym poziomie. Pracujący stanowili 51,8%, a bezrobotni 4,0% ludności w wieku 15 lat i więcej, podczas gdy w IV kwartale 2007 r. odpowiednio: 51,0% i 4,5%.

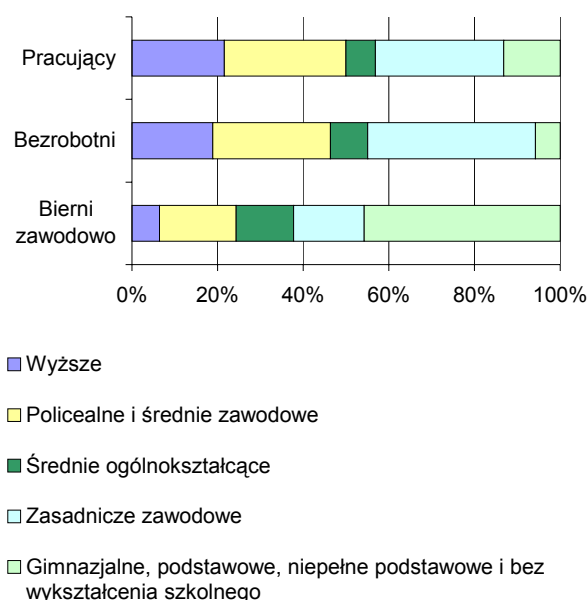
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania w IV kwartale 2008 r.

Wyszczególnienie a – w tys. b – IV kwartał 2007 r. = 100 c – III kwartał 2008 r. = 100	Ludność ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawo- dowo	
		razem	pracu- jący	bezro- botni		
OGÓŁEM	a	1729	964	896	69	764
	b	104,5	105,0	106,2	93,2	103,7
	c	98,1	98,1	99, 0	88,5	98,1
mężczyźni	a	841	527	491	36	314
	b	103,1	103,5	105,6	81,8	102,3
	c	100,5	98,9	99,4	92,3	103,3
kobiety	a	887	438	404	33	450
	b	105,7	107,1	106,6	110,0	104,7
	c	95,9	97,3	98,3	82,5	94,7
Miasta	a	732	381	347	33	351
	b	109,6	110,1	113,0	84,6	109,0
	c	103,8	102,7	102,1	106,5	105,1
Wieś	a	997	584	548	35	413
	b	101,0	102,1	102,0	97,2	99,5
	c	94,2	95,4	97,0	74,5	92,6

W porównaniu z IV kwartałem 2007 r. wzrosła zarówno liczba aktywnych zawodowo o 5,0%, pracujących o 6,2% oraz biernych zawodowo o 3,7%. W tym samym okresie liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 6,8%.

Wzrost liczby pracujących nastąpił zarówno w populacji mężczyzn jak i kobiet, jednak więcej pracujących przybyło w grupie kobiet (o 6,6%) niż mężczyzn (o 5,6%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, więcej pracujących przybyło wśród mieszkańców miast (o 13,0%), niż mieszkańców wsi (o 2,0%).

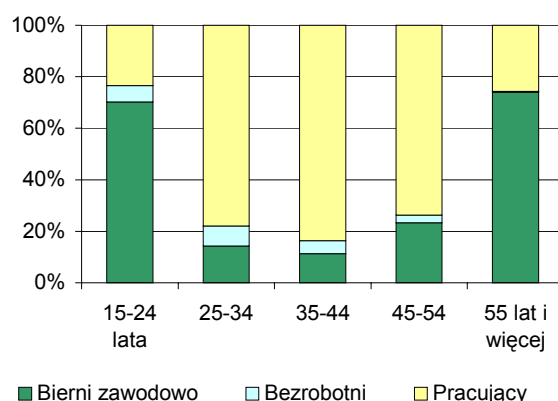
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2008 r.

Liczba bezrobotnych zmniejszyła się w populacji mężczyzn (o 18,2%) jak również wśród mieszkańców miast (o 15,4%) oraz wsi (o 2,8%). Zwiększyła się natomiast w populacji kobiet (o 10,0%).

Na 100 osób aktywnych zawodowo w IV kwartale 2008 r. przypadało 79 osób biernych zawodowo, tak samo jak w poprzednim kwartale, natomiast w analogicznym okresie roku poprzedniego 80 osób. Na 100 osób pracujących przypadało 93 osoby niepracujące, podczas gdy w poprzednim kwartale 95 osób, a w analogicznym okresie 2007 r. 96 osób.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w IV kwartale 2008 r.

Miernikiem charakteryzującym aktywność ekonomiczną jest **współczynnik aktywności zawodowej** wyrażający udział osób aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

W IV kwartale 2008 r. współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 55,8%, co oznacza, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, 56 osób było aktywnych zawodowo, czyli miało pracę lub jej poszukiwało.

Współczynnik aktywności zawodowej w populacji mężczyzn wyniósł 62,7% i był wyższy w stosunku do IV kwartału 2007 roku (o 0,3 pkt.), natomiast niższy w stosunku do okresu poprzedniego (o 1,0 pkt.). Wśród kobiet współczynnik ten kształtował się na poziomie 49,4% i był wyższy zarówno w odniesieniu do IV kwartału 2007 r. (o 0,7 pkt.), jak również do okresu poprzedniego (o 0,8 pkt.).

Na wsi aktywność zawodowa w IV kwartale 2008 r. kształtowała się na poziomie 58,6% i zwiększyła się w stosunku do IV kwartału 2007 r. (o 0,6 pkt.), jak również do poprzedniego kwartału (o 0,8 pkt.). Dla miast współczynnik ten był niższy niż na wsi i wyniósł 52,0%.

Najwyższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku 35-44 lata, dla których współczynnik wyniósł 88,7% i był wyższy w odniesieniu do IV kwartału 2007 r. (o 1,3 pkt.), niższy natomiast do okresu poprzedniego (o 0,2 pkt.). Najniższą aktywnością zawodową charakteryzowała się grupa osób w wieku 55 lat i więcej, dla której współczynnik kształtował się na poziomie 26,0% i był wyższy w porównaniu z IV kwartałem 2007 r. (o 0,7 pkt.), jak również w stosunku do poprzedniego kwartału (o 1,0 pkt.).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższą aktywnością zawodową charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym. Na każde 100 osób mających wyższe wykształcenie 81 osób było aktywnych zawodowo. Najniższym współczynnikiem aktywności odznaczały się osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego. Na każde 100 osób z takim wykształceniem 26 osób było aktywnych zawodowo.

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2007	2008			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			+/- w porównaniu z:	
				IV kw. 2007	III kw. 2008
OGÓŁEM	55,5	55,8	55,8	+0,3	0,0
mężczyźni	62,4	63,7	62,7	+0,3	-1,0
kobiety	48,7	48,6	49,4	+0,7	+0,8
miasta	51,8	52,6	52,0	+0,2	-0,6
wieś	58,0	57,8	58,6	+0,6	+0,8
Według wieku:					
15 – 24 lata	29,4	32,4	29,9	+0,5	-2,5
25 – 34	85,3	82,5	85,7	+0,4	+3,2
35 – 44	87,4	88,9	88,7	+1,3	-0,2
45 – 54	72,4	76,1	76,7	+4,3	+0,6
55 lat i więcej	25,3	25,0	26,0	+0,7	+1,0
Według wykształcenia:					
wyższe	79,6	79,8	80,8	+1,2	+1,0
policealne i średnie zawodowe	67,8	66,7	66,6	-1,2	-0,1
średnie ogólnokształcące	38,3	42,5	40,0	+1,7	-2,5
zasadnicze zawodowe	69,3	67,1	69,9	+0,6	+2,8
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	26,7	27,1	25,8	-0,9	-1,3

W IV kwartale 2008 r. populacja **pracujących** w województwie podkarpackim, według danych BAEL, wyniosła 896 tys. i stanowiła 92,9% aktywnych zawodowo. Wśród pracujących przeważali mężczyźni (54,8%) oraz mieszkańcy wsi (61,2%).

Ze względu na czas przepracowany w badanym tygodniu w IV kwartale 2008 r. 553 tys. osób, tj. 61,7% stanowili pracownicy, którzy przepracowali 40 godzin i więcej. Krócej pracowało 33,3% osób, a pozostałe 5,0% miało pracę, ale jej nie wykonywało.

Biorąc pod uwagę status zatrudnienia, liczba pracowników najemnych wyniosła 621 tys., tj. 69,3% ogółu pracujących.

Miernikiem poziomu zatrudnienia jest **wskaźnik zatrudnienia** oznaczający udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2008 r. wyniósł 51,8%, co oznacza, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, przypadało 52 osoby pracujące. W odniesieniu do IV kwartału 2007 r.

nastąpił wzrost wskaźnika zatrudnienia (o 0,8 pkt.). Wskaźnik ten wzrósł zarówno w populacji mężczyzn (o 1,4 pkt.), jak i kobiet (o 0,3 pkt.), oraz wśród mieszkańców miast (o 1,4 pkt.) i wsi (o 0,6 pkt.). W porównaniu z poprzednim kwartałem wskaźnik zatrudnienia uległ zwiększeniu (o 0,5 pkt.). Wskaźnik ten zwiększył się w populacji kobiet (o 1,1 pkt.) oraz wśród mieszkających na wsi (o 1,6 pkt.). Zmniejszył się natomiast w populacji mężczyzn (o 0,6 pkt.) oraz wśród mieszkańców miast (o 0,8 pkt.).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższym wskaźnikiem zatrudnienia charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym (75,7%), najniższym zaś osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego (25,0%). Stosunkowo niski wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (36,5%).

Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2007	2008			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	wskaźnik zatrudnienia w %			+/- w porównaniu z:	
				IV kw. 2007	III kw. 2008
OGÓŁEM	51,0	51,3	51,8	+0,8	+0,5
mężczyźni	57,0	59,0	58,4	+1,4	-0,6
kobiety	45,2	44,4	45,5	+0,3	+1,1
miasta	46,0	48,2	47,4	+1,4	-0,8
wieś	54,4	53,4	55,0	+0,6	+1,6
Według wieku:					
15 – 24 lata	23,3	26,0	23,6	+0,3	-2,4
25 – 34	75,6	74,7	78,0	+2,4	+3,3
35 – 44	82,2	82,1	84,0	+1,8	+1,9
45 – 54	68,8	72,8	73,6	+4,8	+0,8
55 lat i więcej	25,1	24,8	25,6	+0,5	+0,8
Według wykształcenia:					
wyższe	74,9	74,5	75,7	+0,8	+1,2
policealne i średnie zawodowe	62,3	62,4	62,0	-0,3	-0,4
średnie ogólnokształcące	34,9	37,1	36,5	+1,6	-0,6
zasadnicze zawodowe	61,4	60,5	63,5	+2,1	+3,0
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	25,6	25,2	25,0	-0,6	-0,2

Populacja **bezrobotnych** w IV kwartale 2008 r. w województwie podkarpackim wyniosła 69 tys.

Natężenie bezrobocia określa udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo, czyli stopa bezrobocia.

W badanym okresie stopa bezrobocia wyniosła 7,2%, co oznacza, że wśród aktywnych zawodowo co czternasta osoba była bez pracy. Stopa bezrobocia zmniejszyła się zarówno w stosunku do IV kwartału 2007 r. (o 0,9 pkt.), jak również do okresu poprzedniego (o 0,7 pkt.).

Najwyższą stopą bezrobocia charakteryzowały się osoby w wieku 15-24 lata (21,2%), a najniższą w wieku 55 lat i więcej (1,5%).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższą stopą bezrobocia odznaczała się grupa osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (9,2%), a najniższą – z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (3,3%).

Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej

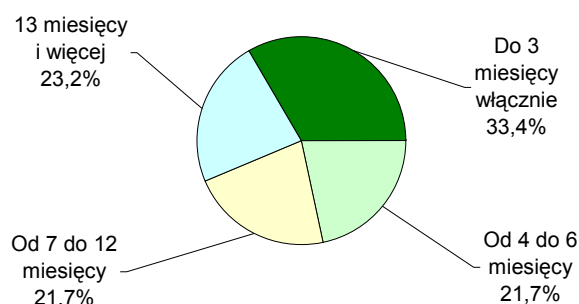
Wyszczególnienie	2007	2008			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	stopa bezrobocia w %			+/- w porównaniu z:	
				IV kw. 2007	III kw. 2008
OGÓŁEM	8,1	7,9	7,2	-0,9	-0,7
mężczyźni	8,6	7,3	6,8	-1,8	-0,5
kobiety	7,3	8,9	7,5	+0,2	-1,4
miasta	11,3	8,4	8,7	-2,6	+0,3
wieś	6,3	7,7	6,0	-0,3	-1,7
Według wieku:					
15 – 24 lata	20,7	20,0	21,2	+0,5	+1,2
25 – 34	11,3	9,5	9,1	-2,2	-0,4
35 – 44	5,9	7,7	5,7	-0,2	-2,0
45 – 54	5,0	4,7	4,0	-1,0	-0,7
55 lat i więcej	0,8	1,5	1,5	+0,7	0,0
Według wykształcenia:					
wyższe	6,0	6,6	6,3	+0,3	-0,3
policealne i średnie zawodowe	7,7	6,4	7,0	-0,7	+0,6
średnie ogólnokształcące	8,8	12,7	8,8	0,0	-3,9
zasadnicze zawodowe	11,0	9,9	9,2	-1,8	-0,7
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	4,1	7,0	3,3	-0,8	-3,7

Według stanu w IV kwartale 2008 r. przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł około 9 miesięcy, podczas gdy w poprzednim kwartale prawie 10 miesięcy, a w IV kwartale 2007 r. około 11 miesięcy.

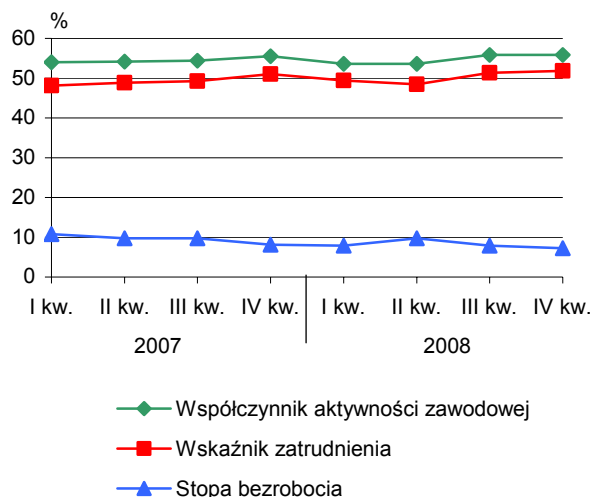
Zmniejszyła się liczba osób długotrwale bezrobotnych (które poszukiwały pracy dłużej niż rok), było ich 16 tys., podczas gdy przed rokiem 24 tys. Większość w tej grupie stanowiły kobiety oraz mieszkańcy miast.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym, dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w IV kwartale 2008 r.

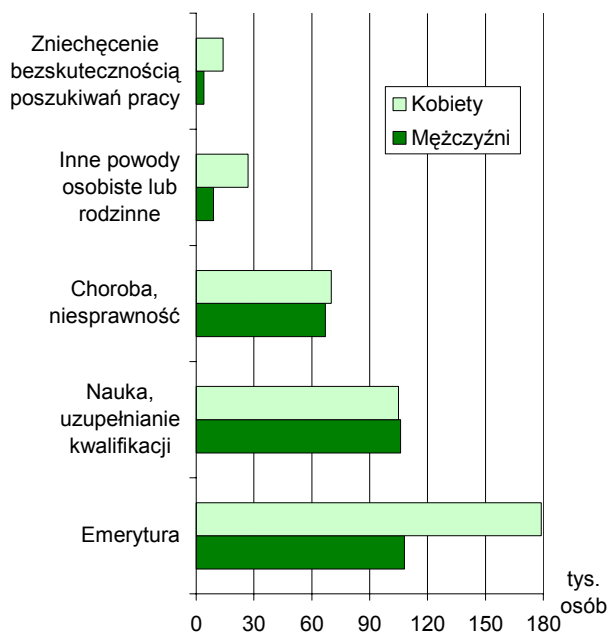

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

Najliczniejszą grupę wśród **biernych zawodowo** w IV kwartale 2008 r. stanowili emeryci, a najmniej liczną osoby nieposzukujące pracy ze względu na zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy.

Wybrane przyczyny bierności zawodowej osób w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Podsumowanie

Wyniki uzyskane na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w IV kwartale 2008 r. w porównaniu z IV kwartałem 2007 r. wskazują na:

- zmniejszenie liczby osób bezrobotnych ogółem oraz w grupie mężczyzn, mieszkańców miast i wsi;
- wzrost liczby pracujących niezależnie od miejsca zamieszkania i płci;
- spadek stopy bezrobocia;
- zmniejszenie liczby osób poszukujących pracy dłużej niż rok;
- skrócenie przeciętnego czasu poszukiwania pracy.